

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 72/18
U Luxembourggu 31. svibnja 2018.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u spojenim predmetima C-54/17,
Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato („AGCM”)/Wind Tre SpA i
C-55/17, AGCM/Vodafone Italia Spa

**Nezavisni odvjetnik M. Campos Sánchez-Bordona predlaže Sudu da utvrdi kako
sâmo neobavještavanje korisnika o tome da su na SIM karticu namijenjenu za
umetanje u pametni telefon unaprijed ugrađene usluge govorne pošte i pristupa
internetu ne čini nepoštenu ili agresivnu poslovnu praksu ako je korisnik prethodno
obaviješten o načinu ostvarivanja pristupa i o cijeni tih usluga**

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (talijanska Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i tržišta, u daljnjem tekstu: AGCM) izrekla je pojedinačne novčane kazne društvima Wind Telecomunicazioni (sada Wind Tre) i Vodafone Omnitel (sada Vodafone Italia) jer je smatrala da su stavljanjem na tržište SIM kartica namijenjenih za umetanje u pametne telefone (*smartphones*) s prethodno ugrađenim uslugama o kojima nisu informirala potrošače primijenila agresivnu poslovnu praksu.

Tribunale amministrativo regionale del Lazio (Regionalni upravni sud za Lacij, Italija), pred kojim su ta dva društva pobijala AGCM-ovu odluku, prihvatio je njihove tužbe ocijenivši da to tijelo nije moglo kazniti ponašanje (prodaja nenaručenih usluga) za koje je ovlast sankcioniranja stavljena u nadležnost Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Regulatorna agencija za komunikacije, u daljnjem tekstu: AGCom).

Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), koji odlučuje o žalbama¹, u biti pita Sud može li se u skladu s Direktivom 2005/29² postupanje telekomunikacijskih operatora kvalificirati kao „prodaja nenaručene robe ili nenaručenih usluga” ili „agresivna poslovna praksa” i, usto, treba li primijeni drugih pravila Unije i eventualno nacionalnih odredaba koje su donesene u skladu s tim pravilima dati prednost pred primjenom odredaba te direktive.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik Manuel Campos Sánchez-Bordona smatra da **sâmo neobavještavanje o prethodnoj ugradnji** usluga govorne pošte ili pristupa internetu na SIM karticu namijenjenu za umetanje u pametni telefon **ne čini nepoštenu ili agresivnu poslovnu praksu ako je korisnik prethodno obaviješten o „tehnič[im] i operativn[im] mehanizm[ima] putem kojih [...] se konkretno koristi [tim] uslugama, [...] [i o] cijen[i] samih usluga”**, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Naime, iako se načelno ne može isključiti da je došlo do prodaje nenaručenih usluga, zabranjene Direktivom 2005/29, prosječan potrošač uobičajeno zna da se funkcioniranje spornih usluga pokreće utipkavanjem broja govorne pošte ili pritiskom na ikone ili tipke kojima se aktivira korištenje internetom. Zato se može smatrati da je korisnik korištenjem obiju usluga prešutno pristao na njihovu prodaju. U svakom slučaju, nezavisni odvjetnik upozorava da prodaja nenaručene usluge sama po sebi nije nepoštena poslovna praksa, nego je za to potrebno i to da

¹ Nakon što je Adunanza Plenaria del Consiglio di Stato (Opća sjednica Državnog vijeća) odlučila 2016. da je AGCM nadležan i da činjenično stanje odgovara „agresivnoj poslovnoj praksi u svim okolnostima”.

² Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2005., L 149, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 101. i ispravak SL 2016., L 332, str. 25.)

trgovac nedopušteno zatraži plaćanje te usluge. Kako bi se utvrdilo je li u predmetnom slučaju bilo dopušteno zahtijevati plaćanje, nezavisni odvjetnik navodi da je na nacionalnom sudu da provjeri u kojoj mjeri pružene informacije o cijenama usluga prosječnom potrošaču omogućuju da zaključi kako mu kupljena SIM kartica može ponuditi navedene usluge a da se ne pojave dvojbe o tome jesu li one prethodno ugrađene i, posljedično, je li njihovo korištenje naplatno.

U nastavku nezavisni odvjetnik napominje da je prema Direktivi 2005/29 poslovna praksa „agresivna” ako se trgovčevim aktivnim ponašanjem – uznemiravanjem, prisilom ili nedopuštenim utjecajem – potrošača može navesti na donošenje odluke koju inače ne bi donio. Nezavisni odvjetnik smatra da izostavljanje informacija koje se u tim predmetima stavlja na teret telekomunikacijskim operatorima nije obuhvaćeno nijednim od tih slučajeva.

Ako bi Sud smatrao da je ponašanje koje se stavlja na teret telekomunikacijskim operatorima nepoštena poslovna praksa, nezavisni odvjetnik tvrdi da druga pravila prava Unije, poput Direktive o univerzalnoj usluzi³, nemaju prednost pred Direktivom 2005/29. U tom pogledu nezavisni odvjetnik naglašava da se **radi bolje zaštite potrošača Direktiva 2005/29 treba primjenjivati na svaku nepoštenu poslovnu praksu, neovisno o gospodarskom sektoru o kojem je riječ.** Međutim, u skladu sa samom Direktivom 2005/29, u slučaju proturječja u pogledu specifičnih aspekata nepoštena poslovne prakse, druga pravila Unije imaju prednost u primjeni. Nezavisni odvjetnik smatra da u konkretnim predmetima **Direktiva 2005/29 i Direktiva o univerzalnoj usluzi nisu proturječne**, nego je riječ o slučaju koji zahtijeva njihovu **istodobnu primjenu**, s obzirom na to da je radi utvrđivanja je li potrošač naručio prodaju ili ne (Direktiva 2005/29) potrebno razjasniti jesu li informacije koje su mu pružene usklađene sa zahtjevima Direktive o univerzalnoj usluzi, prema kojoj prodaja nenaručenih usluga nije predviđena kao nezakonito postupanje, ali se njome utvrđuje koje informacije operatori usluga elektroničkih komunikacija trebaju dati potrošačima.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

³ Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi) (SL 2002., L 108, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 50., str. 3.)